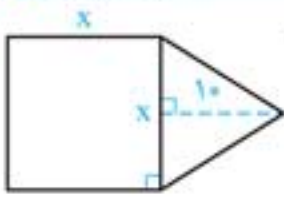

بدون تغییر

۱۰۲. گزینه ۳

 طول ضلع مربع را x در نظر می‌گیریم و مساحت هر دو شکل را می‌نویسیم:

$$\Delta x = \frac{1}{2} \times x \times x = \frac{1}{2} x^2 \quad \text{مساحت مثلث متساوی الساقین}$$

$$x^2 = (\text{یک ضلع})^2 = \text{مساحت مربع}$$

فرض مسئله را به یک عبارت ریاضی تبدیل می‌کنیم و به حل معادله درجه دومی که حاصل می‌شود می‌پردازیم:

$$\Delta x = \frac{2}{3} x^2 - \frac{1}{3} \xrightarrow{\times 3} 15x = 2x^2 - 1 \Rightarrow 2x^2 - 15x - 1 = 0$$

$$\Delta = (-15)^2 - 4(2)(-1) = 225 + 64 = 289$$

$$x = \frac{15 \pm \sqrt{289}}{2(2)} = \begin{cases} \frac{15+17}{4} = \frac{32}{4} = 8 & \checkmark \\ \frac{15-17}{4} = \frac{-2}{4} = \frac{-1}{2} & \times \end{cases}$$

 پس طول ضلع مربع برابر ۸ و مساحت مثلث برابر $5x$ یعنی $5 \times 8 = 40$ است. (ریاضی و آمار ۱ - فصل ۲ - درس ۲)

بدون تغییر

۱۰۳. گزینه ۴

ابتدا کسرهای سمت چپ تساوی را مخرج مشترک گرفته و ساده می‌کنیم:

$$\frac{(2x-1)(x-2) - (x-3)(x+2)}{(x+2)(x-2)} = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{2x^2 - 4x - x + 2 - (x^2 - x - 6)}{x^2 - 4} = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 - 4x + 8}{x^2 - 4} = \frac{2}{3}$$

با استفاده از طرفین وسطین به یک معادله درجه دوم می‌رسیم:

$$3(x^2 - 4x + 8) = 2(x^2 - 4) \Rightarrow 3x^2 - 12x + 24 - 2x^2 + 8 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 12x + 32 = 0 \Rightarrow (x-8)(x-4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = 8 & \text{قابل قبول} \\ x_2 = 4 & \text{قابل قبول} \end{cases}$$

 مخرج هیچ کسری به‌ازای دو مقدار به‌دست‌آمده، برابر صفر نمی‌شود؛ پس هر دو جواب قابل قبول هستند. $x_1 + x_2 = 8 + 4 = 12$

(ریاضی و آمار ۱ - فصل ۲ - درس ۲)

بدون تغییر

۱۰۴. گزینه ۲

ابتدا اشتراک دامنه‌های دو تابع داده‌شده را می‌نویسیم و سپس دو تابع را ترکیب می‌کنیم.

$$D_f \cap D_g = \{3, 5, 1\}$$

$$f + g = \{(3, 6), (5, 9), (1, 7)\}$$

$$f - g = \{(3, 2), (5, -3), (1, 3)\}$$

$$\frac{(f+g)}{(f-g)} = \left\{ \left(3, \frac{6}{2}\right), \left(5, \frac{9}{-3}\right), \left(1, \frac{7}{3}\right) \right\} \Rightarrow R_{\frac{f+g}{f-g}} = \left\{ 3, -3, \frac{7}{3} \right\}$$

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۲)

بدون تغییر

۹۸. گزینه ۴

کلمه "fleeing" در متن از جهت معنی به «فرار کردن از» نزدیک است.

(۱) حمله کردن

(۲) مطلع کردن

(۳) متکی بودن به

(۴) فرار کردن از

بدون تغییر

۹۹. گزینه ۲

مطابق متن این صحیح است که حیوانات ممکن است قادر باشند فقط تعداد خاصی از زمین‌لرزه‌ها را پیش‌بینی کنند.

(۱) همیشه به بشر کمک کرده‌اند تا از زمین‌لرزه‌ها پیش‌گیری کنند.

(۲) ممکن است قادر باشند فقط زمین‌لرزه‌های خاصی را پیش‌بینی کنند.

(۳) تقریباً هرگز در طی زمین‌لرزه‌ها کشته نمی‌شوند.

(۴) بهترین ابزار برای پیش‌بینی زلزله‌ها هستند.

بدون تغییر

۱۰۰. گزینه ۱

کلمه "which" در متن به «علایم» اشاره دارد.

(۱) علایم

(۲) مطالعه

(۳) حیوانات

(۴) زمین‌لرزه

ریاضیات

بدون تغییر

۱۰۱. گزینه ۱

روش اول صورت و مخرج کسرها را تجزیه کرده و تا حد امکان ساده می‌کنیم:

$$\frac{x(x^2 + 3x + 2)}{x(x+1)(x-2)(x+2)} - \frac{2}{x(x-2)}$$

$$= \frac{x(x+2)(x+1)}{x(x+1)(x-2)(x+2)} - \frac{2}{x(x-2)}$$

مخرج هر دو کسر برابر شد؛ بنابراین صورت‌ها را از هم کم می‌کنیم:

$$= \frac{(x-2)}{x(x-2)} = \frac{1}{x}$$

 روش دوم عددگذاری: در عبارت صورت سؤال به جای x عدد ۱ را قرار

 می‌دهیم. ($x=1$)

$$\text{عبارت} = \frac{1^3 + 3(1)^2 + 2(1)}{1(1+1)(1^2 - 4)} - \frac{2}{1^2 - 2(1)}$$

$$= \frac{1+3+2}{1 \times 2 \times (-3)} - \frac{2}{-1} = \frac{6}{-6} - (-2) = -1 + 2 = 1$$

 حال در گزینه‌ها نیز به جای x عدد ۱ را قرار می‌دهیم:

$$\text{گزینه ۱: } \frac{1}{x} = \frac{1}{1} = 1$$

$$\text{گزینه ۲: } \frac{1}{x-2} = \frac{1}{1-2} = \frac{1}{-1} = -1$$

$$\text{گزینه ۳: } \frac{2}{x} = \frac{2}{1} = 2$$

$$\text{گزینه ۴: } \frac{x}{x-2} = \frac{1}{1-2} = -1$$

(ریاضی و آمار ۱ - فصل ۱ - درس ۲)

پس گزینه ۱ درست است.

$$y = \frac{-1}{2}x^2 + ax + b \xrightarrow{B(\lambda, \delta)} \Delta = \frac{-1}{2}(\lambda)^2 + \lambda a + b$$

$$\Rightarrow \Delta = -32 + \lambda a + b \Rightarrow \lambda a + b = 37 \quad (2)$$

دو معادله (1) و (2) را زیر هم می نویسیم و دستگاه دو معادله دو مجهول

$$\begin{cases} 2a + b = 13 \\ \lambda a + b = 37 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -2a - b = -13 \\ \lambda a + b = 37 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 6a = 24 \Rightarrow a = 4 \\ 2a + b = 13 \end{cases}$$

$$2a + b = 13 \xrightarrow{a=4} b = 13 - 8 = 5$$

$$\xrightarrow{a=4, b=5} y = \frac{-1}{2}x^2 + 4x + 5$$

$$\Rightarrow S(\text{رأس سهمی}) \begin{cases} x = \frac{-b}{2a} = \frac{-4}{2(-\frac{1}{2})} = -4 \\ y = (\frac{-1}{2})(-4)^2 + 4(-4) + 5 = 8 + 5 = 13 \end{cases}$$

پس (4, 13) رأس سهمی است. (ریاضی و آمار ۱ - فصل ۳ - درس ۴)

بدون تغییر ۱۰۹ گزینه ۱

در صورتی که واحد اندازه گیری ۲ برابر شود، شاخص بهای کالا و خدمات ثابت می ماند. (ریاضی و آمار ۲ - فصل ۳ - درس ۱)

بدون تغییر ۱۱۰ گزینه ۲

روش اول سال نهم بین سال هشتم و دهم قرار دارد، برای درون یابی بین

نقاط $(8, 20)$ و $(10, 26)$ معادله خط گذرنده از این دو نقطه را می نویسیم و سپس

$$x=9 \text{ را داخل آن قرار می دهیم: } m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{26 - 20}{10 - 8} = \frac{6}{2} = 3$$

$$y - y_1 = m(x - x_1)$$

$$y - 20 = 3(x - 8) \xrightarrow{\text{سال نهم}} y = 3 + 20 = 23$$

روش دوم درون یابی نقطه ای که طول آن دقیقاً وسط طول نقاط قبل و بعد خود باشد، میانگین آن دو نقطه است؛ پس تورم سال نهم

$$\frac{20 + 26}{2} = 23 \text{ است. (ریاضی و آمار ۲ - فصل ۳ - درس ۲)}$$

بدون تغییر ۱۱۱ گزینه ۲

روش اول

$$36^\circ \times \frac{\text{فراوانی داده مورد نظر}}{\text{تعداد کل داده ها}} = \text{زاویه اشغال شده در نمودار دایره ای}$$

در گروه B فراوانی ۴۰ می باشد؛ بنابراین زاویه مربوط به آن در نمودار دایره ای به صورت زیر است:

$$\alpha = \frac{40}{10 + 20 + 30 + 40} \times 360^\circ = \frac{40}{100} \times 360^\circ = 144^\circ$$

روش دوم درصد به کمک نمودار دایره ای از فرمول زیر به دست می آید:

$$\text{درصد} = \frac{\text{زاویه آن قسمت}}{360} \times 100 \Rightarrow 40 = \frac{x}{360} \times 100$$

$$\Rightarrow 40 \times 36 = 100x \Rightarrow x = \frac{40 \times 36}{100} = 144^\circ$$

(ریاضی و آمار ۱ - فصل ۵ - درس ۱)

بدون تغییر

۱۰۵ گزینه ۱

ابتدا تابع $g(x) = \frac{|x|}{x}$ را به صورت یک تابع دوضابطه ای می نویسیم:

$$g(x) = \begin{cases} \frac{x}{x} & ; x > 0 \\ \frac{-x}{x} & ; x < 0 \end{cases} \Rightarrow g(x) = \begin{cases} 1 & ; x > 0 \\ -1 & ; x < 0 \end{cases}$$

حال برای یافتن نقاط تلاقی توابع $f(x)$ و $g(x)$ ، ضوابط آن ها را با هم برابر قرار می دهیم، یعنی یک بار $f(x)$ را برابر ۱ و بار دیگر برابر -۱ می گذاریم.

$$f(x) = 1 \Rightarrow x^2 - 2x - 2 = 1 \Rightarrow x^2 - 2x - 3 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 2x - 3 = 0$$

$$\Rightarrow (x+1)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \times \\ x = +3 \checkmark \end{cases}$$

(چون معادله با شرط $x > 0$ حل شده، پس تنها جواب مثبت قابل قبول است.)

$$f(x) = -1 \Rightarrow x^2 - 2x - 2 = -1 \Rightarrow x^2 - 2x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (-2)^2 - 4(1)(-1) = 8$$

$$\Rightarrow x = \frac{2 \pm \sqrt{8}}{2} \Rightarrow \begin{cases} \frac{2 + 2\sqrt{2}}{2} = 1 + \sqrt{2} \times \\ \frac{2 - 2\sqrt{2}}{2} = 1 - \sqrt{2} \checkmark \end{cases}$$

(چون معادله با شرط $x < 0$ حل شده، پس جواب منفی قابل قبول است.)

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۲)

بدون تغییر ۱۰۶ گزینه ۴

$$f(-\frac{3}{4}) = [2(-\frac{3}{4}) - 1] = [-\frac{3}{2} - 1] = [-\frac{5}{2}] = -3$$

$$f(\frac{\sqrt{5}}{2}) = [2(\frac{\sqrt{5}}{2}) - 1] = [\sqrt{5} - 1] = [2/2 - 1] = 1$$

$$\Rightarrow f(-\frac{3}{4}) + f(\frac{\sqrt{5}}{2}) = -3 + 1 = -2$$

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۲)

بدون تغییر ۱۰۷ گزینه ۴

با استفاده از اتحاد مکعب دوجمله ای عبارت را بسط می دهیم:

$$(a^2 + 4b)^2 = (a^2)^2 + 2(a^2) \times 4b + \dots = a^4 + 12a^2b + \dots$$

$$a^4b \text{ ضریب} = 12$$

(ریاضی و آمار ۱ - فصل ۱ - درس ۱)

بدون تغییر ۱۰۸ گزینه ۴

ابتدا در خط $y = 13 - x$ طول نقاط تلاقی $(x=2, x=8)$ را قرار می دهیم تا مختصات نقاطی که سهمی و خط متقاطع اند به دست آید.

$$y = 13 - x \begin{cases} x=2 \Rightarrow y=13-2=11 \Rightarrow A(2,11) \\ x=8 \Rightarrow y=13-8=5 \Rightarrow B(8,5) \end{cases} \rightarrow \text{نقاط تلاقی}$$

نقاط A و B روی سهمی قرار دارند و باید در معادله آن صدق کنند؛ بنابراین:

$$y = \frac{-1}{2}x^2 + ax + b \xrightarrow{A(2,11)} 11 = \frac{-1}{2}(2)^2 + 2a + b$$

$$\Rightarrow 11 = -2 + 2a + b \Rightarrow 2a + b = 13 \quad (1)$$

۱۱۶. گزینه ۲» بدون تغییر

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

$$12, 13, 14/5, 15, 15/5, 17, 18, 18/5, 20$$

$$Q_1 = \frac{13+14/5}{2} \quad \text{میانۀ} \quad Q_3 = \frac{18+18/5}{2}$$

 میانگین داده‌ها را حساب می‌کنیم: Q_1 و Q_3 قرار دارند.

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{14/5 + 15 + 15/5 + 17 + 18}{5} = 16$$

اکنون انحراف معیار را به دست می‌آوریم:

$$\sigma = \sqrt{\frac{(14/5-16)^2 + (15-16)^2 + (15/5-16)^2 + (17-16)^2 + (18-16)^2}{5}}$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{2/25 + 1 + 0/25 + 1 + 4}{5}} = \sqrt{\frac{8/5}{5}} = \sqrt{1/7} \approx 1/3$$

 به دلیل مشکل بودن محاسبه $\sqrt{1/7}$ ، هر یک از گزینه‌ها را به توان دو می‌رسانیم. هر کدام که به $1/7$ نزدیک‌تر باشد، پاسخ سؤال است.

گزینه ۱: $(1/5)^2 = 1/25$

گزینه ۲: $(1/3)^2 = 1/9$

گزینه ۳: $(1/2)^2 = 1/4$

گزینه ۴: $(1/1)^2 = 1$

(ریاضی و آمار ۱ - فصل ۴ - درس ۳)

۱۱۷. گزینه ۳» بدون تغییر

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم. تعداد داده‌ها زوج است؛ بنابراین میانۀ برابر میانگین دو داده وسط است.

$$9, 10, 12/5, 13, 13, 14, 15, 16, 17, 17/5$$

Q_1 $13/5$ Q_3
میانۀ: Q_2

$$Q_3 - Q_1 = 16 - 12/5 = 3/5 = \text{تفاضل داده‌های ابتدا و انتهای جعبه}$$

(ریاضی و آمار ۱ - فصل ۵ - درس ۱)

۱۱۸. گزینه ۱» بدون تغییر

تفاضل جملات متوالی همان اختلاف مشترک دنباله است.

$$S_9 = 90 \quad \text{مجموع ۹ جمله اول}$$

$$a_7 = 13 \quad \text{جمله هفتم}$$

$$d = ? \quad \text{اختلاف مشترک}$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$90 = \frac{9}{2}(2a_1 + 8d) \Rightarrow 90 = 9(a_1 + 4d) \Rightarrow a_1 + 4d = 10$$

$$a_7 = a_1 + 6d = 13 \Rightarrow a_1 + 6d = 13$$

$$\begin{cases} a_1 + 4d = 10 \\ a_1 + 6d = 13 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a_1 - 4d = -10 \\ a_1 + 6d = 13 \end{cases}$$

$$2d = 3 \Rightarrow d = \frac{3}{2} = 1/5$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۲ - درس ۲)

۱۱۲. گزینه ۲» بدون تغییر

چون گزاره شرطی است، پس زمانی نادرست است که مقدم درست و تالی نادرست باشد؛ بنابراین:

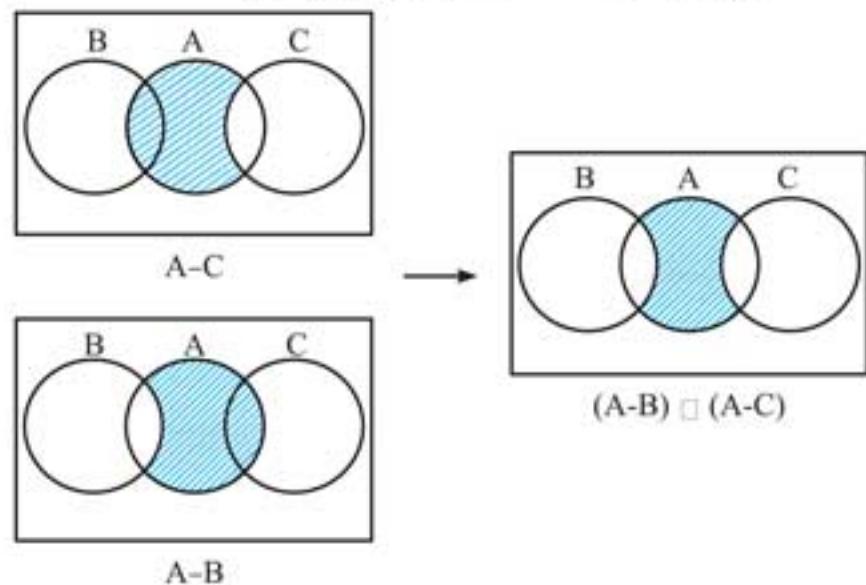
$$\sim p \equiv F \Rightarrow p \equiv T$$

$$\Rightarrow (p \leftrightarrow q) \wedge p \equiv T$$

$$\Rightarrow (T \leftrightarrow q) \wedge T \equiv T$$

 برای درست بودن گزاره فوق، لازم است گزاره دوشروطی $T \leftrightarrow q$ نیز درست باشد؛ بنابراین q نیز لازم است درست باشد. (ریاضی و آمار ۲ - فصل ۱ - درس ۱)

۱۱۳. گزینه ۴» بدون تغییر

 طبق رابطه $(B \cup C)' = B' \cap C'$ که به رابطه دمورگان معروف است (پیشامد متمم)، گزینه‌های «۱» و «۲» مثل هم و برابر $A - (B \cup C)$ هستند. حال برای گزینه «۳» نمودار ون رسم می‌کنیم.

 پس گزینه «۳» درست است. همچنین با توجه به نمودار فوق، عبارت داده شده در گزینه «۴» برابر مجموعه A می‌شود که نادرست است.

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

۱۱۴. گزینه ۲» بدون تغییر

$$\binom{3}{1} \times 4! = 3 \times 24 = 72$$

 جایگشت ۴ نفر
باقی‌مانده
انتخاب ۱ نفر به عنوان
راننده از بین ۳ نفر مجاز

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۱)

۱۱۵. گزینه ۳» بدون تغییر

در جعبه ۹ مهره داریم و ۳ مهره خارج می‌کنیم؛ پس تعداد اعضای فضای نمونه‌ای برابر است با:

$$n(S) = \binom{9}{3} = \frac{9!}{6!3!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6!}{6! \times 3 \times 2 \times 1} = 3 \times 4 \times 7$$

 تعداد اعضای پیشامد A نیز به صورت زیر است:

$$n(A) = \binom{5}{2} \times \binom{4}{1} = 10 \times 4$$

سیاه سفید

بنابراین احتمال این اتفاق برابر است با:

$$\Rightarrow P(A) = \frac{4 \times 10}{3 \times 4 \times 7} = \frac{10}{21}$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

فهمید که منظور، سود حسابداری است؛ چرا که داده‌ای در رابطه با هزینه‌های غیرمستقیم (هزینه فرصت) به ما داده نشده است. هزینه استهلاک جزء هزینه‌های مستقیم بوده و هزینه فرصت همان هزینه غیرمستقیم است. مرحله اول: محاسبه درآمد

قیمت هر محصول \times مقدار کل محصولات تولیدشده = درآمد
 $1,200,000 \times 2200 = 2,640,000,000$

مرحله دوم: محاسبه مجموع هزینه‌ها پس از محاسبه تک به تک آن‌ها:

ریال $12,000,000 \times 12 (\text{ماه}) = 144,000,000$ = اجاره‌بهای سالانه

ریال $12 (\text{ماه}) \times 15 (\text{نفر}) \times 850,000 = 153,000,000$ = حقوق سالیانه 15 کارمند

$= 153,000,000$

$= 185,000,000$ = خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه

$= 45,900,000$ = هزینه استهلاک $\frac{30}{100} \times 153,000,000$

$= 144,000,000 + 153,000,000 + 185,000,000$ = جمع هزینه‌ها

$+ 45,900,000 = 527,900,000$ ریال

نکته: برای جمع زدن این اعداد طولانی می‌توانید از 100,000 فاکتور بگیرید، چرا که همه این اعداد در 5 صفر مشترک هستند. مرحله سوم: محاسبه سود یا ضرر:

هزینه‌ها - درآمد = سود یا ضرر

$2,640,000,000 - 527,900,000 = 2,112,100,000$

(بخش 1 - فصل 2 - ص 31)

بدون تغییر **۱۲۳. گزینه «۴»**

الف) منظور از بهره‌وری به دست آوردن بیشترین خروجی با کمترین ورودی است. دو تولیدکننده که عوامل تولید یکسانی دارند، آنکه محصول بیشتری داشته باشد، بهره‌وری بیشتری داشته است. (بخش 1 - فصل 2 - ص 30)

ب) چنانچه انسان در نیازهای مادی و حیوانی خود متوقف شود، کمال جویی به نوعی سیری ناپذیری تبدیل می‌شود. (بخش 1 - فصل 1 - ص 9)

ج) دو ویژگی منابع و امکانات یعنی: 1- محدودیت منابع و امکانات موجود و در دسترس 2- محدودیت انسان در بهره‌برداری از منابع و امکانات موجود با قابلیت مصارف متعدد، وضعیتی را ایجاد می‌کند که اقتصاددانان به آن «کمیابی» می‌گویند. (بخش 1 - فصل 1 - ص 11)

بدون تغییر **۱۲۴. گزینه «۳»**

نکته: توجه داشته باشید که ارزش کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه در محاسبات تولید کل وارد نمی‌شوند، چراکه ارزش آن‌ها قبلاً و در بطن کالاهای نهایی محاسبه شده است.

ب) تولید ناخالص داخلی =

ارزش مواد غذایی + ارزش تولیدات بخش صنعت + ارزش خدمات بخش خصوصی
 $(GDP) = 480 + \left(\frac{60}{100} \times 480\right) + \frac{50}{100} (480 + 288) = 1152$
 تولید ناخالص داخلی $\frac{768}{384}$

الف)

$\frac{1}{3} \times GDP = \frac{1}{3} \times 1152 = 384$ = هزینه استهلاک سالیانه

ج) هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

$= 1152 - 384 = 768$

د) $\frac{768}{20} = \frac{38}{4}$ = تولید خالص داخلی / تعداد جمعیت

بدون تغییر **۱۱۹. گزینه «۳»**

جملات دنباله عبارتند از:

بنابراین: $a_1 = 64, r = \frac{32}{64} = \frac{1}{2}$ جمله اول: $64, 32, 16, \dots$

مجموعه جملات دنباله هندسی برابر است با: $S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r}$

$\Rightarrow S_8 = \frac{64(1-(\frac{1}{2})^8)}{1-\frac{1}{2}} = \frac{64 \times (1-\frac{1}{256})}{\frac{1}{2}} = \frac{64 \times \frac{255}{256}}{\frac{1}{2}} = 64 \times 2 \times \frac{255}{256} = \frac{2 \times 255}{4} \Rightarrow S_8 = \frac{255}{2} = 127.5$

$= \frac{64 \times (\frac{255}{256})}{\frac{1}{2}} = 64 \times 2 \times \frac{255}{256} = \frac{2 \times 255}{4} \Rightarrow S_8 = \frac{255}{2} = 127.5$

(ریاضی و آمار 2 - فصل 2 - درس 1)

بدون تغییر **۱۲۰. گزینه «۱»**

رابطه بازگشتی: $a_{n+1} = \frac{2}{1+a_n}, a_1 = 2$

$n=1 \Rightarrow a_2 = \frac{2}{1+a_1} = \frac{2}{1+2} = \frac{2}{3}$

$n=2 \Rightarrow a_3 = \frac{2}{1+a_2} = \frac{2}{1+\frac{2}{3}} = \frac{2}{\frac{5}{3}} = \frac{2 \times 3}{5} = \frac{6}{5}$

$n=3 \Rightarrow a_4 = \frac{2}{1+a_3} = \frac{2}{1+\frac{6}{5}} = \frac{2}{\frac{11}{5}} = \frac{2 \times 5}{11} = \frac{10}{11}$

$n=4 \Rightarrow a_5 = \frac{2}{1+a_4} = \frac{2}{1+\frac{10}{11}} = \frac{2}{\frac{21}{11}} = \frac{2 \times 11}{21} = \frac{22}{21}$

(ریاضی و آمار 2 - فصل 2 - درس 1)

اقتصاد

بدون تغییر **۱۲۱. گزینه «۳»**

الف) در اقتصاد اسلامی عوامل انسانی می‌تواند صاحب تولید شود، دستمزد بگیرد و در سود و زیان شریک نشود.

صاحب سرمایه مالی نمی‌تواند مانند سرمایه فیزیکی به طور مثال تراکتور اجاره بگیرد؛ چون ربا تلقی شده و حرام است. (بخش 1 - فصل 2 - ص 28)

ب) اشتغال کامل نیروی کار البته به معنای صفر بودن نرخ بیکاری نیست. برخی افراد حاضر به کار نیستند (بیکاری داوطلبانه) و برخی دیگر نیز در حال جابه‌جایی از کاری به کار دیگر (بیکاری اصطلاحی) هستند.

(بخش 4 - فصل 1 - ص 91)

ج) به علت حضور بانک‌ها از طریق سرمایه‌گذاری‌های مستقیم در طرح‌های تولیدی و عمرانی و همچنین سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از طریق استفاده از عقود اسلامی مجاز که برای تسهیلات مالی به مشتریان خود اعطا می‌کنند، بانک از حالت واسطه‌گری خارج شده و سودهای بانکی اعطایی به مشتریان از نظر قانونی «ربا» تلقی نمی‌شود. (بخش 2 - فصل 2 - ص 68 و 69)

بدون تغییر **۱۲۲. گزینه «۴»**

برای بررسی عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی، درآمد سالیانه را باید منهای هزینه‌های سالیانه آن بکنیم.

نکته: در صورت سؤال و همچنین گزینه‌ها، چیزی در رابطه با سود حسابداری یا ویژه گفته نشده است، ولی با توجه به اطلاعات جدول می‌توان

ب) اولین کاری که برای سرمایه‌گذاری در بورس باید انجام داد، گرفتن شناسه معاملاتی با مراجعه به یکی از کارگزاری‌هاست. (بخش ۲ - فصل ۳ - ص ۷۵)
 ج) کارآفرین، نوآور و خطرپذیر است و در هر کسب و کاری نوآوری ضربدر خطرپذیری، میزان کارآفرینی را نشان می‌دهد. (بخش ۱ - فصل ۲ - ص ۲۶)
 د) در بازار انحصاری انحصارگر، قیمت‌گذار و خریداران، قیمت‌پذیرند. شرکت‌ها به دلیل طبیعی و شرکت‌های خودروسازی به دلایل قانونی انحصارگر در فروش کالاهای خود به‌شمار می‌روند. (بخش ۱ - فصل ۳ - ص ۳۸)

۱۲۸. گزینه «۲» بدون تغییر

الف و ب) قیمت‌های واقعی - قیمت‌های جاری = افزایش قیمت‌ها یا تورم
 سال دوم سال دوم در سال دوم
 $610 = 4230 - 4840$
 قیمت‌های واقعی - قیمت‌های جاری = افزایش قیمت‌ها یا تورم
 سال سوم سال سوم در سال سوم
 $1100 = 4860 - 5960$

نکته: پدیده تورم همان افزایش قیمت‌هاست، پس روش محاسبه و پاسخ قسمت «الف» و «ب» یکسان است.

ج) قیمت‌های واقعی - قیمت‌های واقعی = افزایش مقدار تعداد تولید یا
 سال پایه سال دوم رشد در سال دوم
 $230 = 4000 - 4230$
 قیمت‌های واقعی - قیمت‌های واقعی = افزایش مقدار تعداد تولید یا
 سال پایه سال سوم رشد در سال سوم
 $860 = 4000 - 4860$

(بخش ۱ - فصل ۴ - ص ۴۶ و ۴۷)

۱۲۹. گزینه «۴» بدون تغییر

الف) تعداد معدودی از کشورهای در حال توسعه که در آن‌ها سطح رشد با سطح توسعه هماهنگ نیست؛ مانند کشور قطر با جمعیتی حدود ۹۱۰ هزار نفر با داشتن یک ماده گران‌بهای معدنی نظیر نفت و صادرات مقادیر زیادی از آن، امکان دستیابی به درآمد سرانه زیاد را دارند و با داشتن تولید ناخالص داخلی سرانه سالانه بسیار بالا واجد رتبه ۳۲ شاخص H.D.I است. (بخش ۳ - فصل ۱ - ص ۸۰ و ۸۱)

ب) در ادبیات اقتصادی به کسی که حتی در صورت دسترسی به امکانات معیشتی توانایی استفاده از آن‌ها را هم ندارد، مسکین می‌گویند. (بخش ۳ - فصل ۲ - ص ۸۶)

ج) بهترین روش تحریک تقاضای کل جامعه در مواقع رکود به‌منظور ایجاد رونق در بازار، افزایش مخارج جاری یا عمرانی دولت و کاهش نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی است. (بخش ۴ - فصل ۱ - ص ۹۵)

د) مالیات بر ارزش‌افزوده نوعی مالیات بر فروش چندمرحله‌ای است که کالاها و خدمات واسطه‌ای را از پرداخت مالیات معاف می‌کند. (بخش ۴ - فصل ۲ - ص ۱۰۴)

ه) مهم‌ترین سازمان‌های تأثیرگذار بر اقتصاد کشورها و اقتصاد جهانی عبارتند از: بانک جهانی یا B.W، صندوق بین‌المللی پول یا I.M.F و سازمان تجارت جهانی یا W.T.O. (بخش ۵ - فصل ۱ - ص ۱۲۳)

۱۳۰. گزینه «۱» بدون تغییر

الف) برای محاسبه تولید کل در سال دوم به قیمت ثابت، باید میزان افزایش قیمت (تورم در آن سال) را از ارزش تولید کل به قیمت جاری کم کنیم تا حاصل، نشان‌دهنده افزایش تولید باشد و اثر تغییر قیمت در آن خنثی شود:

$$5024 - 387 = 4647$$

↓ ↓
 میزان تورم تولید کل سال دوم

در سال دوم به قیمت جاری

و برای محاسبه تولید کل در سال سوم به قیمت جاری کافی است بالعکس روش ذکرشده در بالا را انجام دهیم تا اثر تغییر قیمت هم در تولید کل مشهود باشد:

روش سریع تستی: با برقراری ارتباط بین قسمت «ب» و «ج» می‌توانیم بسیار راحت و سریع به گزینه صحیح سؤال دست پیدا کنیم.

تولید خالص داخلی = استهلاک - تولید ناخالص داخلی

قسمت «ج» = استهلاک - قسمت «ب» ⇒

قسمت «ب» = $\frac{1}{3}$ استهلاک ⇒ تولید ناخالص داخلی = $\frac{1}{3}$ استهلاک

حالا باید ببینیم در کدام گزینه رابطه زیر برقرار است.

قسمت «ج» = قسمت «ب» - $\frac{1}{3}$ قسمت «ب»

که این رابطه فقط در گزینه «۳» صادق است. (بخش ۱ - فصل ۴ - ص ۴۲ تا ۴۴)

۱۲۵. گزینه «۲» بدون تغییر

الف) بورس با تشویق مردم به پس‌انداز و به‌کارگیری پس‌اندازها در فعالیتهای مفید اقتصادی در کاهش نرخ تورم مؤثر است.

(بخش ۲ - فصل ۳ - ص ۷۴)

ب) اصل ۴۷ قانون اساسی تأکید می‌کند: مالکیت شخصی که از راه مشروع باشد، محترم است و ضوابط آن را قانون معین می‌کند. (حقوق اقتصادی شهروندان)

ج) اگر عمر مفید سرمایه‌های فیزیکی یک بنگاه تولیدی ۲۰ سال باشد، هر سال برابر $\frac{1}{20}$ یا ۵٪ از تولید کل بنگاه به منظور هزینه استهلاک در نظر گرفته می‌شود. درصد استهلاک سالیانه = $\frac{1}{20} = \frac{5}{100} = 5\%$

(بخش ۱ - فصل ۴ - ص ۴۴)

د) در اصل ۴۴ قانون اساسی محدوده فعالیت‌های بخش‌های دولتی به شرح زیر معرفی شده است:

بانکداری، راه، راه‌آهن، بیمه، تأمین نیرو، صنایع، کلیه صنایع بزرگ و مادر، بازرگانی خارجی، معادن بزرگ، سدها و شبکه‌های آبرسانی بزرگ، رادیو و تلویزیون و ...

۱۲۶. گزینه «۱» بدون تغییر

الف) قیمت خدمات سرمایه ← درآمد صاحبان سرمایه (ردیف ۱) اجاره‌بها ← درآمد صاحبان املاک و مستغلات (ردیف ۶) با این توضیح قسمت «الف»، گزینه‌های «۲» و «۴» حذف می‌شوند.

ب و ج) روش ابتدایی این است که با توجه به اطلاعات داده‌شده در جدول، درآمد ملی جامعه را محاسبه کنیم و بعد با تقسیم به جمعیت، درآمد سرانه را نیز محاسبه کنیم؛ اما نیازی به محاسبات طولانی این بخش نداریم، چرا که با قسمت «الف»، گزینه‌های «۲» و «۴» را حذف کردیم و قسمت «ب» گزینه‌های «۱» و «۳» متفاوت است. اما قسمت «ج» گزینه‌های «۱» و «۳» برابر است. پس با استفاده از فرمول محاسبه درآمد سرانه گزینه «۳» هم حذف می‌شود.

$$\text{درآمد ملی} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت}} = 13728 = \text{درآمد سرانه} \times 50$$

$$\text{درآمد ملی} = 50 \times 13728 = 68640$$

د) سرانه به سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه گفته می‌شود.

نکته: گزینه صحیح را تنها با پاسخ قسمت «د» هم می‌توان پیدا کرد و نیازی به محاسبه «ج» و «ب» و «الف» نیست. (بخش ۱ - فصل ۴ - ص ۴۴ و ۴۶)

۱۲۷. گزینه «۱» بدون تغییر

الف) اصل ۴۴ قانون اساسی، با تعیین سه بخش مهم در اقتصاد، گستره فعالیت آن‌ها را مشخص می‌کند. بر اساس این اصل، نظام اقتصادی ایران بر پایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه‌ریزی منظم و صحیح استوار است. (بخش ۵ - فصل ۲ - ص ۱۳۰)

۱۳۳. گزینه «۲» بدون تغییر
الف) با بررسی درآمد سرانه این دو کشور که بر اساس دلار برابری قدرت عنوان شده است، متوجه می شویم که متوسط رفاه ایرانیان دو برابر رفاه در کشور اوکراین است. (بخش ۳- فصل ۱- ص ۷۹)

ب) این عبارت نادرست است و مفهوم فقر نسبی به این معنا نیست که اگر شخصی در زمان یا مکانی فقیر محسوب شود، این ویژگی همواره و در هر کجا شامل حال فرد می شود. (بخش ۳- فصل ۲- ص ۸۶)

ج) به سیاست هایی که دولت برای کاهش نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی به کار می گیرد، «سیاست های تثبیت اقتصادی» اطلاق می شود و این سیاست ها برای رفع مشکل در کوتاه مدت استفاده می شود.

د) اگر استقراض برای تأمین هزینه های جاری کشور باشد، کار معقولی نیست ولی چنانچه وجوه استقراضی صرف سرمایه گذاری و امور مولد شود، می تواند راهگشا باشد. (بخش ۴- فصل ۱- ص ۱۰۲)

ه) موارد درست در رابطه با تحریم اقتصادی:

گزینه «۱»: تحریم موجب افزایش هزینه های مبادله و سختی صادرات و واردات می شود.

گزینه «۳»: تحریم می تواند واجد منافع نیز باشد.

گزینه «۴»: تحریم موجب می شود کشور تحریم شده با اتکا به نیروهای داخلی به تولید دست زده و مزیت های اقتصادی و رقابتی کسب کند.

مورد نادرست: گزینه «۲»: کشور تحریم کننده و سایر کشورها نیز از تحریم زیان می بینند. (بخش ۵- فصل ۳- ص ۱۴۲)

و) بر اساس مؤلفه های پیشرو، مولد و فرصت ساز، در مؤلفه های اقتصاد مقاومتی، پیشرفت اقتصادی برای ماندگاری با افزایش قدرت تولید و انتخاب زنجیره های اقتصادی دارای مزیت باید به عنوان محور حرکت اقتصادی مورد توجه قرار گیرد. (بخش ۵- فصل ۳- ص ۱۴۷)

۱۳۴. گزینه «۲» بدون تغییر
تفاوت سهم دهک اول و چهارم: ۴ درصد \leftarrow
 $7 - 4 = 3$
دهک اول: ۳
دهک چهارم: ۷

تفاوت سهم دهک دوم و هفتم: ۵/۵ درصد \leftarrow
 $10/5 - 5/5 = 5$
دهک دوم: ۵
دهک هفتم: ۱۰/۵

تفاوت سهم دهک پنجم و نهم: ۷ درصد \leftarrow
 $8 + 7 = 15$
دهک نهم: ۷
دهک پنجم: ۸

تفاوت سهم دهک ششم و دهم: ۱۵ درصد \leftarrow
 $9 + 15 = 24$
دهک دهم: ۱۵
دهک ششم: ۹

(بخش ۳- فصل ۲- ص ۸۷)

۱۳۵. گزینه «۳» بدون تغییر
الف) نیروی کار، آب، کود، انبار، سردخانه به عنوان نهاده های تولید یک مؤسسه کشاورزی هستند. (بخش ۱- فصل ۲- ص ۲۵)

ب) انگیزه تولیدکنندگان از تولید و عرضه کالا، کسب سود است و تصمیم آن ها در مورد میزان تولید کالا علاوه بر قیمت از عواملی چون «هزینه های تولید (قیمت عوامل تولید)» و «وضعیت بازار از نظر رونق یا رکود» نیز تأثیر می گیرد. (بخش ۱- فصل ۳- ص ۳۳)

ج) فعالیت تولیدی زنان در مزارع، شرط «عبور از بازار» را داراست و در محاسبات تولید کل محاسبه می شود. (بخش ۱- فصل ۴- ص ۴۱)

د) افزایش نقدینگی زمانی واقعی است که نرخ رشد آن از نرخ تورم بیشتر باشد. (بخش ۲- فصل ۱- ص ۶۰)

ه) دولت ها فرایند خلق شبه پول یا خلق اعتبار را که از چاپ پول متفاوت است و توسط بانک ها صورت می گیرد، با ابزارهایی کنترل می کنند. (بخش ۲- فصل ۲- ص ۶۴)

و) بورس از طریق برقراری ارتباط بین عرضه کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه، معاملات بازار بورس را کنترل می کند. (بخش ۲- فصل ۳- ص ۷۴)

$$8390 + 1020 = 9410$$

↓ ↓
تولید کل در سال سوم میزان تورم
به قیمت ثابت در سال سوم

ب) برای محاسبه مقدار افزایش تولید کل باید میزان تولید بر حسب قیمت پایه و ثابت را با اعداد تولید سال اول مقایسه کنیم:

$$4647 - 3900 = 747$$

$$8390 - 3900 = 4490$$

(بخش ۱- فصل ۴- ص ۴۶ و ۴۷)

۱۳۱. گزینه «۱» بدون تغییر
الف) با توجه به اینکه نرخ دلار در بازار ارز کشورها به طور روزانه در نوسان و تغییر است، لذا نرخ دلار در بازار کشورها معیار مناسب یکسانی برای تبدیل تولید ملی کشورها به آن و مقایسه آن ها با هم نیست. برای مقابله با این مشکل از دلار دیگری با نام دلار رفاهی یا PPP استفاده می شود که دلار برابری قدرت خرید است. (بخش ۳- فصل ۱- ص ۷۹)

ب) اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه تر کردن آن و مقابله با فقر، مستلزم توانمندسازی افراد به ویژه مولد کردن آن ها است. (بخش ۳- فصل ۲- ص ۸۸)

ج) توجه به زیرساخت ها و سرمایه گذاری در مناطق محروم کشور از جمله سیاست های توسعه ای به شمار می رود. (بخش ۴- فصل ۱- ص ۹۴)

د) تمامی درآمدهای حاصل از فروش کالاها و خدمات شرکت های دولتی به استثنای بانک ها و بیمه های دولتی و برخی سازمان های توسعه ای به حساب های معرفی شده از سوی خزانه داری کل کشور واریز می شود. (بخش ۴- فصل ۲- ص ۱۰۱)

ه) محصولات راهبردی نظیر دارو، غذا و محصولات کشاورزی، کالاهایی هستند که می توانند وسیله ای برای بهانه جویی و سلطه دشمن یا رقیب و ضعف و وابستگی کشور شوند. (بخش ۵- فصل ۱- ص ۱۱۷)

۱۳۲. گزینه «۴» بدون تغییر
مشابه کنکور ۹۸، در این سؤال نیز از حساب های قرض الحسنه نام برده شده که گرچه در کتاب درسی به آن ها اشاره ای نشده و در مورد حساب کردن آن در هر یک از سپرده های دیداری و یا غیردیداری ابهام وجود دارد، طراح گرامی در هر دو سال حساب های قرض الحسنه را در محاسبه شبه پول لحاظ کرده است. بر این اساس:

الف) برای محاسبه نقدینگی باید مجموع پول و شبه پول را محاسبه کنیم. (در صورت سؤال آمده حجم پول یا نقدینگی که باید از این اشتباه لفظی چشم پوشی کنیم و بدانیم منظور، محاسبه نقدینگی است.)
سپرده های جاری دیداری + ارزش مسکوکات + ارزش پولی اسکناس ها = نقدینگی پول

$$\text{سپرده های قرض الحسنه} + \text{سپرده غیردیداری} + \text{شبه پول} = 2200 + \left(\frac{1}{5} \times 350\right) + 1500 + 1450 = 5220$$

نکته: دقت کنید در جدول، مجموع موجودی سپرده های دیداری و غیردیداری داده شده است (جاری + غیردیداری)، پس نباید در احتساب نقدینگی، دوباره موجودی سپرده های جاری را لحاظ کنیم.

ب) میزان شبه پول با توجه به توضیح داده شده در ابتدای سؤال برابر خواهد بود با:

$$\left. \begin{aligned} & \text{سپرده های قرض الحسنه} + \text{سپرده های غیردیداری شبه پول} \\ & = 1500 - 350 = 1150 \\ & \left\{ \begin{array}{l} \text{جاری} \\ \text{مجموع جاری} \\ \text{و غیردیداری} \end{array} \right. \end{aligned} \right\}$$

$$\Rightarrow 1150 + 1450 = 2600$$

ج)
$$\Rightarrow \frac{1150}{\text{کل غیردیداری}} - \frac{480}{\text{مدت دار}} = \frac{670}{\text{موجودی سپرده های پس انداز}}$$

$$\Rightarrow \frac{1150}{\text{سپرده های پس انداز}} - \frac{480}{\text{مدت دار}} = \frac{670}{\text{موجودی سپرده های غیردیداری}}$$

$$\Rightarrow \frac{1150}{\text{سپرده های پس انداز}} - \frac{480}{\text{مدت دار}} = \frac{670}{\text{موجودی سپرده های غیردیداری}}$$

$$\Rightarrow \frac{1150}{\text{سپرده های پس انداز}} - \frac{480}{\text{مدت دار}} = \frac{670}{\text{موجودی سپرده های غیردیداری}}$$

$$\Rightarrow \frac{1150}{\text{سپرده های پس انداز}} - \frac{480}{\text{مدت دار}} = \frac{670}{\text{موجودی سپرده های غیردیداری}}$$

$$\Rightarrow \frac{1150}{\text{سپرده های پس انداز}} - \frac{480}{\text{مدت دار}} = \frac{670}{\text{موجودی سپرده های غیردیداری}}$$

زبان و ادبیات فارسی

۱۳۶. گزینه «۴»

بدون تغییر
تمام موارد موجود در گزینه‌ها از ویژگی‌های عمده نثر سبک عراقی است. به جز مورد «کوتاهی جملات» که از ویژگی‌های نثر دوره سامانی است.

(علوم و فنون ادبی ۲ - درس ۱۰)

۱۳۷. گزینه «۱»

بدون تغییر
زبان پهلوی در مرحله‌ای بین فارسی باستان و فارسی نو (دری) قرار دارد که به آن فارسی میانه می‌گویند. بنابراین گزینه «۱» نادرست و پاسخ این سؤال است.

(علوم و فنون ادبی ۱ - درس ۲)

۱۳۸. گزینه «۲»

بدون تغییر
بیت گزینه «۲» از «رودکی» نیست بلکه متعلق به «فرخی سیستانی» است. **توجه:** امید است که طراحان کنکور از طرح سؤالات این چنینی خودداری کنند چرا که اگر این روند ادامه پیدا کند، دانش‌آموزان باید همه بیت‌ها و متن‌های موجود در کتاب را حفظ کنند و بدانند که این ابیات و سروده‌ها از کیست و لذت ادبیات را از دست خواهند داد. البته این سؤال را تا حدی می‌توان با اطلاعات سبکی پاسخ داد به‌عنوان مثال «فرخی» به توصیف پدیده‌های طبیعی مشهور است که به ما کمک کمی می‌کند. بیت‌ها از کتاب پایه دهم آمده‌اند:

گزینه «۱»: صفحه ۵۶: کارگاه تحلیل فصل دوم

گزینه «۲»: صفحه ۶۳: نمونه شعر سبک خراسانی

گزینه «۳»: صفحه ۱۹: خودارزیابی درس ۱

گزینه «۴»: صفحه ۱۰: شعر ستایش ابتدای کتاب

(علوم و فنون ادبی ۱ - ترکیبی)

۱۳۹. گزینه «۲»

بدون تغییر
موارد نادرست: مجالس المؤمنین ← قاضی نورالله شوشتری / جامع عباسی ← شیخ بهایی / محاکمة اللغتين ← امیرعلی شیرنوی / صدپند ← عبیدزاکانی
تمام آثار این سؤال مربوط به کتاب یازدهم است. شماره صفحاتی که این آثار در آن‌ها آمده به شرح زیر است:

- مجالس المؤمنین، حبیب السیر، جامع عباسی، عین الحیات: صفحه ۸۴

- محاکمة اللغتين: صفحه ۳۹

- تحفة الأحرار، صدپند، المعجم، رساله دلگشا و عشاق‌نامه: صفحات ۱۵ تا ۱۸

(علوم و فنون ادبی ۲ - درس ۱ و ۱۰)

۱۴۰. گزینه «۳»

بدون تغییر
دیباچه عیار دانش ← نثر مصنوع: صفحه ۸۴
احسن التواریخ ← نثر بینابین: صفحه ۸۴
عالم‌آرای عباسی ← نثر ساده: صفحه ۸۳

(علوم و فنون ادبی ۲ - درس ۱۰)

۱۴۱. گزینه «۱»

بدون تغییر
شعر وحشی بافقی حد واسط سبک دوره عراقی و هندی است و شاخصه اصلی شعر او واقع‌گرایی است.

(علوم و فنون ادبی ۲ - درس ۷)

۱۴۲. گزینه «۴»

بدون تغییر
پس از نویسندگان نسل اول به تدریج نسل جدیدی وارد ادبیات داستانی می‌شوند که سبک آن‌ها تلفیقی است (ردّ گزینه‌های «۱» و «۳») از آنچه خود داشتیم و آنچه از شیوه‌های غربی گرفتیم. جلال آل احمد، سیمین دانشور، تقی مدرسی، محمود اعتمادزاده، غلامحسین ساعدی و جمال میرصادقی نویسندگانی از این نسل هستند که نام آن‌ها در کتاب درسی آمده است.

صادق چوبک و بزرگ علوی از نویسندگان نسل اول هستند. (ردّ گزینه «۲»)

(علوم و فنون ادبی ۳ - درس ۷)

۱۴۳. گزینه «۳»

بدون تغییر
کتاب «جای پای خون» از تجربه‌های داستانی سیدمهدی شجاعی است. (پس گزینه ۳ نادرست است.)

(علوم و فنون ادبی ۳ - درس ۷)

۱۴۴. گزینه «۴»

بدون تغییر
شاخص‌ترین درون‌مایه‌های شعر عصر بیداری: آزادی، وطن، قانون، تعلیم و تربیت جدید، توجه به مردم و دانش‌ها و فنون نوین. هر دو مورد گزینه «۴» (معنی گریزی و مدح و هجو) بی‌ارتباط با درون‌مایه‌های شعر عصر بیداری هستند.

(علوم و فنون ادبی ۳ - درس ۲)

۱۴۵. گزینه «۲»

بدون تغییر
در گزینه «۲» تشبیه وجود ندارد («چون» در این بیت به معنای «به خاطر اینکه» آمده است).

چمن در این بیت مجاز از باغ و گلستان است.

ایهام: باز: ۱. نام نوعی پرند است، باز در آن باغ پرواز نمی‌کند.

۲. دوباره: بلبل دوباره در آن باغ پرواز نمی‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ایهام ندارد و ضمناً دو تشبیه دارد. پرده تقوا (اضافه تشبیهی) - تشبیه خود شاعر به خبر ← این گزینه به راحتی با تشبیه حذف می‌شود. گزینه «۳»: می‌توان گفت شاعر به صورت پنهان طره یار را به شب تار تشبیه کرده است. طره و چشم را می‌توان مجاز از کل وجود معشوق دانست اما بیت قطعاً ایهام ندارد.

گزینه «۴»: بیت تشبیه ندارد، «درگیرد» می‌تواند ایهام باشد: ۱. می‌سوزاند ۲. اثر می‌کند اما بیت قطعاً مجاز ندارد.

(ترکیبی - آرایه‌های ادبی)

۱۴۶. گزینه «۳»

بدون تغییر
باغ حُسن و باغ عشق هر دو اضافه تشبیهی هستند. - سرو استعاره مصرحه از قد و قامت یار است.

توجه: سرو را در اینجا نمی‌توان استعاره از خود یار گرفت. چون واژه سرو ضمیر «ت» گرفته و بیت خطاب به یار است. پس «سروت» منظور «قد یار» است. - جناس ناقص: «خود و خور» یا «بر: میوه و در»

- مجاز: جهان مجاز از «مردم جهان» است. ضمناً استعاره مصرحه بیت (سرو استعاره از قد) را هم می‌توان نوعی مجاز به علاقه شباهت دانست.

نکته: بیت قطعاً ایهام ندارد «بر» فقط به معنی میوه و محصول است. و این گونه می‌توانستیم هر سه گزینه نادرست را حذف کنیم.

(ترکیبی - آرایه‌های ادبی)

۱۴۷. گزینه «۱»

بدون تغییر
در بیت مجاز و پارادوکس وجود ندارد پس سه گزینه دیگر حذف می‌شوند. تشبیه: طاق ابرو: ابرو مانند سقف گنبدی

جناس تام: طاق یکبار به معنای سقف گنبدی و یکبار به معنای تک و بی‌مانند آمده است.

ایهام: طاق در مصراع اول می‌تواند به دو شکل معنا شود: ۱. تک ۲. سقف گنبدی تضاد: طاق به معنای تک با واژه جفت تضاد می‌سازد. (ترکیبی - آرایه‌های ادبی)

(علوم و فنون ادبی ۲ - درس ۶)

۱۴۸. گزینه «۲»

بدون تغییر
گزینه «۱»: خاک مجاز از گور
گزینه «۳»: «سر» دوم در مصراع اول مجاز از قصد و اندیشه و «سر» در انتهای بیت مجاز از کل وجود و جان

گزینه «۴»: خون مجاز از کشتن

در گزینه «۲» نرگس استعاره مصرحه از چشم معشوق است و می‌دانیم که استعاره مصرحه نوعی مجاز (مجاز به علاقه شباهت) است. از این نظر می‌توان گفت که با توجه به نکته و مثال موجود در صفحه ۵۳ کتاب یازدهم این سؤال غلط است و هر چهار گزینه مجاز دارند. اما به نظر می‌رسد طراح بین استعاره و مجاز تفاوت ماهوی قائل شده است. (علوم و فنون ادبی ۲ - درس ۶)

(علوم و فنون ادبی ۲ - درس ۶)

۱۴۹. گزینه «۱»

بدون تغییر
گزینه «۱» تشبیه ندارد پس جواب این سؤال است. اما در این بیت «گوش دل» اضافه استعاری است و واژه «چنگ» در مصراع اول، به معنای نوعی «ساز» و در مصراع دوم به معنای «پنجه و کف دست» است؛ پس جناس تام دارد.